

РЕШЕНИЕ

№ 5711

гр. София, 09.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Георги Ст. Чехларов
Виктория Мингова

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Силвана Гълъбова Въззивно гражданско дело
№ 20231100502045 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 – 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ищеца „Д.З.“ АД срещу решение от 07.11.2022 г. по гр.д. №10189/2021 г. на Софийския районен съд, 81 състав, с което са отхвърлени предявените от жалбоподателя срещу ЗК „Л.И.“ АД искове с правно основание чл.411 ал.1 КЗ и чл.86 ал.1 ЗЗД за заплащане на сумата от 511,72 лв., представляваща неизплатен остатък от регресно вземане за изплатено застрахователно обезщетение по договор за имуществена застраховка „Каско на МПС“, обективиран в застрахователна полица №01312160440001225 от 27.01.2016 г. за настъпило на 21.09.2016 г. застрахователно събитие – ПТП, за което за л.а. „Тойота Авенсис“, рег. № РК **** ВВ, за произлезли вреди, и сумата от 155,94 лв., представляваща обезщетение за забава за периода 22.02.2018 г. – 22.02.2021 г., ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба до окончателното изплащане.

В жалбата се твърди, че решението е неправилно, необосновано, постановено в противоречие със закона, с установената съдебна практика и събраните по делото доказателства. Сочи, че застрахователите по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ отговорят солидарно за цялото задължение на щетите пред увреденото лице. Сочи, че първоинстанционният съд неправилно е приел, че водачът на л.а. „Ауди“ също е допринесъл за настъпване на щетите по л.а. „Тойота Авенсис“, както и че дори и да се приеме наличието на съответен принос от страна на водача на л.а. „Ауди“, застрахователите по застраховка „Гражданска отговорност“ са солидарно отговорни и пред встъпилия в правата на увреденото лице застраховател. Предвид изложеното, жалбоподателят моли въззивния съд да отмени обжалваното решение и да уважи изцяло предявените искове. Претендира разноски.

Въззиваемата страна ЗК „Л.И.“ АД в срока за отговор по чл.263 ал.1 ГПК оспорва

жалбата и моли първоинстанционното решение да бъде потвърдено. Претендира разноски.

Съдът, като обсъди доводите във въззивната жалба относно атакувания съдебен акт и събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

Жалбата е подадена в срок и е допустима, а разгледана по същество е **основателна**.

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т.1 от ТР №1/09.12.2013 г. по тълк.д. №1/2013 г. на ОСГТК на ВКС. Настоящият случай не попада в двете визирани изключения, поради което въззивният съд следва да се произнесе по правилността на решението само по наведените оплаквания в жалбата.

Процесното първоинстанционно решение е валидно и допустимо, но неправилно по следните съображения:

СРС, 81 състав, е сезиран с кумулативно съединени осъдителни иски с правно основание чл.411 КЗ вр. чл.45 ЗЗД и чл.86 ЗЗД.

Ответникът в срока за отговор по чл.131 ГПК оспорва предявените иски. Релевира възражение за съпричиняване от страна на водача на застрахования при ищеца автомобил. Алтернативно – твърди, че вината за настъпване на процесното ПТП е на водача на третото МПС и същият е допринесъл за половината от настъпилите вредоносен резултат. Оспорва и механизма на процесното ПТП, както и размера на сочените вреди.

По иска с правно основание чл.411 КЗ вр. чл.45 ЗЗД:

С плащането на застрахователно обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или срещу лицето, застраховало неговата гражданска отговорност. За възникване на регресното вземане е необходимо да се установят следните факти: да е сключен договор за имуществено застраховане, в срока на застрахователното покритие на който и вследствие виновно и противоправно поведение на водач на МПС, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответника, да е настъпило събитие, за което застрахователят носи риска, като в изпълнение на договорното си задължение застрахователят да е изплатил на застрахования застрахователното обезщетение.

Със застрахователна полица №0312160440001225 от 27.01.2016 г. ищецът е бил застраховател по имуществена застраховка „Каско на МПС“ за автомобил „Тойота Авенсис“ с рег. № РК **** ВВ, собственост на В.С.К., като срокът на застраховката е от 29.01.2016 г. до 28.01.2017 г., което обстоятелство не е спорно по делото.

Ответникът не оспорва, че към датата на процесното ПТП е бил застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ за л.а. „Мазда 323“ с рег. № ВР **** АК, като това обстоятелство се установява и от представената справка от ГФ.

Установява се от Протоколи за ПТП №№1603188 и 1530697, съставени от длъжностно лице след посещение на местопроизшествието, че на 21.09.2016 г. в гр. Перник се е осъществило пътно транспортно произшествие с участници – В.А.А., управляващ автомобил „Мазда 323“ с рег. № ВР **** АХ, В.С.К., управляващ автомобил „Тойота Авенсис“ с рег. № РК **** ВВ, и В.А.Р., управляващ автомобил „Ауди“ с рег. № ВН **** ВН.

автомобила „Тойота Авенсис“ са нанесени щети – в лявата странична част.

От представеното НП №16-1158-002173/24.10.2016 г. се установява, че на водача на л.а. „Ауди“ с рег. № ВН **** ВН В.А.Р. е наложено административно наказание за това, че

21.09.2016 г. в гр. Перник на кръстовище при наличие на ПМ „М2“ преминава и навлиза в лентата за насрещно движение, като допуска ПТП с л.а. с рег. № ВР **** АК, който извършва маневра „ляв завой“, излизащ от път без предимство при наличие на ПЗ „Б1“ – нарушение на чл.16 ал.1 т.1 ЗДвП.

От представеното НП №16-1158-002127/07.10.2016 г. се установява, че на водача на л.а. „Мазда 323“ с рег. № ВР **** АК В.А.А. е наложено административно наказание за това, че 21.09.2016 г. в гр. Перник на кръстовище при наличие на ПЗ „Б1“ извършва маневра „ляв завой“ и не пропуска движещия се по път с предимство л.а. с рег. № ВН **** ВН, и допуска ПТП с него, след което се завърта и удря л.а. с рег. № РК **** ВВ – нарушение на чл.50 ал.1 ЗДвП.

Съгласно приетото в първоинстанционното производство заключение на САТЕ, което съдът кредитира напълно, процесното ПТП е настъпило в гр. Перник, на кръстовище, при движение на л.а. „Мазда 323“, който при наличие на знак „Б1“ е предприел завой на ляво, в следствие на което е претърпял удар с предната си дясна част в задната дясна част на извършващия неправилно изпреварване л.а. „Ауди“, и в следствие на този удар л.а. „Ауди“ се е отклонил напред и в дясно, и с дясната си предна част е нанесъл удар по неподвижния л.а. „Тойота Авенсис“ в областта на левите врати. От заключението се установява още, че е налице причинно-следствена връзка между механизма на ПТП и щетите по л.а. „Тойота Авенсис“, като стойността за възстановяването им възлиза в общ размер на сумата от 2813,63 лв., а стойността на обичайните разноски за застрахователя – на 15,00 лв. Вещото лице сочи още, че при произшествието л.а. „Тойота Авенсис“ се е намирал пред другите два автомобила и е бил неподвижен, и водачът му не е имал възможност да предотврати произшествието.

При ищцовото дружество по повод процесното ПТП е образувана щета №210211581, видно от представения по делото ликвидационен акт от 05.10.2016 г., с който е определено изплащане на обезщетение на увреденото лице в размер на 1008,44 лв.

От представеното по делото преводно нареждане за кредитен превод от 11.10.2016 г. се установява, че ищецът е заплатил по банков път по сметка на собственика на увредения автомобил застрахователно обезщетение по процесната щета в размер на сумата от 1008,44 лв.

С изходящо от ищеца писмено доказателство – регресна покана, изх. №310090203/26.10.2016 г. се установява, че последният е поканил ответното дружество да възстанови доброволно на ищеца изплатеното обезщетение. Поканата е получена от ответника на 01.11.2016 г., видно от представената по делото обратна разписка.

От изложеното съдът намира, че водачът на автомобил „Мазда 323“ В.А.А. е осъществил деликт – при управление на автомобила виновно /чл.45 ал.2 ЗЗД/ е нарушил чл.50 ал.1 ЗДвП, т.е. налице е деликт по смисъла на чл.45 ЗЗД, като от причиненото ПТП са настъпили вреди за В.С.К. – увреден е собственият му автомобил, който е застрахован от ищцовото дружество.

От заключението на автотехническата експертиза се установява, че обезщетенията от ищеца вреди са в причинна връзка с реализираното ПТП.

Застрахователят е репарирал вредите на застрахования изцяло, като е изпълнил договорното си задължение, и в негова полза е възникнало вземане срещу застрахователя на лицето, причинило вредата.

Размерът на застрахователното обезщетение по имуществената застраховка се определя в съответствие с клаузите на конкретния договор за имуществената застраховка и разпоредбите на КЗ, като съгл. чл.386 ал.2 КЗ, то трябва да бъде равно на размера на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието, освен в случаите на подзастраховане и застраховане по договорена застрахователна стойност.

Страните не спорят, че ответното дружество е платило на ищеца част от изплатеното на увредения обезщетение или сумата от 511,72 лв., а съгласно заключението на САТЕ размерът на обезщетението с включени ликвидационни разноси възлиза на 2828,63 лв., поради което съдът приема, че ответникът е останал задължен за пълния претендиран размер или сумата от 511,72 лв.

Неоснователно е възражението на ответника за наличието на съпричиняване от страна на водача автомобила, застрахован от ищцовото дружество. Съгласно разпоредбата на чл.51 ал.2 ЗЗД, ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. Не всяко нарушение на установените в ЗДвП и ППЗДвП правила за движение по пътищата обаче е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат, водещо до намаляване на дължимото се за същия обезщетение. Тълкуването на нормата на чл.51 ал.2 ЗЗД налага разбирането, че за да е налице вина на участник в пътното движение и принос на увредения към щетата, е необходимо не само извършването от последния действия да нарушават предписаните от ЗДвП и ППЗДвП правила за поведение, но и нарушенията да са в пряка причинна връзка с настъпилния вредоносен резултат, т.е. последният да е тяхно следствие. В този смисъл е трайната практика на ВКС, постановена по реда на чл.290 ГПК – напр. решение №206/12.03.2010 г. по т.д.№35/2009 г., II ТО на ВКС. Обективният характер на съпричиняването е признат изрично от Върховния съд в ППВС №17/1963 г. – т.7, което има характер на задължителна съдебна практика по смисъла на чл.280 ал.1 т.1 ГПК. С цитираното постановление Пленумът на Върховния съд е приел със задължителна за съдилищата в Република България сила, че обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване, като се преценява единствено наличието на причинна връзка между поведението му и настъпилния вредоносен резултат.

От събраните в рамките на производството по настоящето дело доказателства не се установи наличието на каквото и да е нарушение на разпоредбите на ЗДвП, а и нещо повече – липсват и каквито и да твърдения от страна на ответника за конкретно нарушени разпоредби на ЗДвП.

От събраните по делото доказателства се установи, че процесното ПТП е настъпило при условията на независимо съпричиняване на вредоносния резултат и от страна на водача на л.а. „Ауди“ В.А.Р., който също е осъществил деликт – при управление на автомобила виновно /чл.45 ал.2 ЗЗД/ е нарушил чл.16 ал.1 т.1 ЗДвП.

Съгласно разпоредбата на чл.53 ЗЗД, ако увреждането е причинено от неколцина, те отговарят солидарно, като този, който е изпълнил едно чуждо задължение, като е имал правен интерес да стори това, встъпва в правата на кредитора – чл.74 ЗЗД. Всеки застраховател дължи да заплати обезщетение на увреденото лице в пълен размер, доколкото застрахованият при него делинквент дължи такова обезщетение. Ето защо, ако застрахован по застраховка „Гражданска отговорност“ водач на МПС причини вреди другиму, за застрахователя възниква задължение да обезщети тези вреди в пълен размер, независимо от това дали деликтът е осъществен в съизвършителство или не. Според т.5 от задължителните за съдилищата в РБългария постановки на ППВС №17/18.XI.1963 г., при регресния иск с правно основание по чл.54 ЗЗД е погрешно да се приема, че когато причинителите на вредоносния резултат са няколко, тяхната отговорност по исковата претенция е също солидарна. Солидарността, според разпоредбата на чл.121 ЗЗД, не се предполага, докато солидарната отговорност, която има предвид разпоредбата на чл.53 ЗЗД в хипотезата на увреждане, което е било причинено от неколцина, е само пред увреденото лице. Затова този, който е платил на основание чл.49 ЗЗД, не става с това пострадал по смисъла на чл.53 ЗЗД, поради което и задължението на причинителите на вредите, за които той е платил, не става солидарно. В резултат заплатилият вредите на основание чл. 49 ЗЗД, „може да търси от всеки причинил само припадащата му се част съобразно степента на съпричиняването”.

Цитираните разяснения обаче не се отнасят обаче до специалното суброгационно право на застрахователя по чл.344 ал.1 /отм./ ЗЗД - в редакцията на този законов текст към 01.11.1963 г., идентична както с тази на отменения чл.402 ал.1 ТЗ, но така също и с редакцията на чл.213 ал.1 КЗ отм., респ. на действащата разпоредба на чл.411 КЗ. Според изпр.1 на последната разпоредба, в сила към датата на процесното ПТП, в случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка „Гражданска отговорност“, застрахователят по имуществената застраховка встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. По силата на това свое суброгационно право и в случай като процесния, в който застрахователното събитие е било съпричинено от няколко лица, които носят солидарна отговорност съгласно чл.53 ЗЗД, застрахователят може да упражни регрес спрямо всички солидарни длъжници. Щом застрахованият водач на МПС е имал права срещу всички солидарно отговорни /като съпричинители/, то същите права следва да притежава и неговият застраховател по силата на суброгацията /така решение №83/22.08.2016 г., постановено по т.д. №3426/2014 г. на I ТО на ВКС/.

Ето защо, следва да се приеме, че всеки застраховател дължи да заплати обезщетение на увреденото лице, респ. на суброгиралия се в правата му застраховател, в пълен размер, доколкото застрахованият при него деликвент дължи такова обезщетение, т.е. ответникът-застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ дължи обезщетение за причинените при процесното ПТП от застрахованото при него МПС в пълен размер.

При тези данни съдът намира, че предявеният иск се явява изцяло основателен и като такъв следва да бъде уважен за пълния претендиран размер.

По иска с правно основание чл.86 ЗЗД:

Съгласно чл.86 ал.1 ЗЗД, при неизпълнение на парично задължение длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Кой е този ден, сочи чл.84 ЗЗД. Разпоредбата на чл.412 ал.3 КЗ предвижда, че след получаване на регресната покана и на приложенияте към нея доказателства застрахователят по застраховка гражданска отговорност се произнася в срок от тридесет дни.

В случая регресната покана е връчена на ответника на 01.11.2016 г., т.е. ответникът е изпаднал в забава, считано от 01.12.2016 г.

За претендирания от ищеца период 22.02.2018 г. – 22.02.2021 г. размерът на лихвата за забава върху главницата от 511,72 лв. възлиза на сумата от 155,96 лв.

При тези данни съдът намира, че предявеният иск се явява изцяло основателен и като такъв следва да бъде уважен за пълния претендиран размер.

Поради изложеното, обжалваното решение следва да бъде изцяло и вместо него вместо него да бъде постановено друго, с което предявените от ищеца срещу ответника искове бъдат уважени за пълния претендиран размер.

С оглед изхода на делото и направеното искане, на ищеца на основание чл.78 ал.1 и ал.8 ГПК следва да се присъдят разноски в първоинстанционното производство в размер на сумата от 100,00 лв., представляваща държавна такса, сумата от 150,00 лв., представляваща депозит за вещо лице, и сумата от 100,00 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение, и разноски във въззивното производство в размер на сумата от 50,00 лв., представляваща държавна такса, сумата от 100,00 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ.

ОТМЕНЯ изцяло решени е №20065732/07.11.2022 г., постановено по гр.д. №10189/2021 г. по описа на СРС, 81 състав, **и вместо него постановява:**

ОСЪЖДА ЗК „Л.И.” АД, ЕИК ****, седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ****, да заплати на **„Д.З.“ АД**, ЕИК ****, седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ****, на основание чл.411 КЗ вр. чл.45 ЗЗД сумата от **511,72 лв.**, представляваща регресно вземане за изплатено обезщетение по застраховка „Каско на МПС“ за ПТП, осъществено на 21.09.2016 г. в гр. Перник, **ведно със законната лихва**, считано от 22.02.2021 г. до окончателното изплащане, на основание чл.86 ЗЗД сумата от **155,94 лв.**, представляваща лихва за забава върху главницата от 511,72 лв. за периода 22.02.2018 г. – 22.02.2021 г., и на основание чл.78 ал.1 и ал.8 ГПК сумата от **350,00 лв.**, представляваща разноски в първоинстанционното производство, и сумата от **150,00 лв.**, представляваща разноски във въззивното производство.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____